

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **M. K.**
skazanego z art. 197 § 1 k.k. i in.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 24 lipca 2024 r.,
wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym
wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z dnia 30 stycznia 2014 r., sygn. akt II AKa 229/13,
zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim
z dnia 6 listopada 2013 r., sygn. akt II K 110/12
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił:

**odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie wobec jego
oczywistej bezzasadności**

UZASADNIENIE

Pismem, które wpłynęło do Sądu Najwyższego w dniu 18 kwietnia 2024 r. M.K. kolejny raz wniósł o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 30 stycznia 2014 r., sygn. akt II AKa 229/13, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 6 listopada 2013 r., sygn. akt II K 110/12. M. K. w swoim wniosku nie wskazał

formalnie na żadną z podstaw wznowienia postępowania, na jakiej oprzeć można tego rodzaju wnioski, podając jedynie, że został niesłusznie skazany za przypisane mu przestępstwa. Ponadto, zakwestionował sposób prowadzenia obrony w jego sprawie przez obrońcę, który jakoby skutkował tym, że jako osoba niewinna wnioskodawca został skazany na długoletnią karę pozbawienia wolności. M. K. wskazał też, że został pomówiony przez osoby zajmujące się handlem narkotykami, które były nakłaniane do tego ze wskazanych w piśmie powodów. Podał wreszcie, że zachodzą w jego sprawie podstawy do uchylenia orzeczenia określone w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k., gdyż nie posiadał na rozprawie obrońcy, którego udział był obligatoryjny. W kolejnym piśmie M. K. ponownie odwołał się do wskazanych już kwestii oraz wniósł o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu na potrzeby postępowania wznowieniowego.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Z treści wniosku o wznowienie postępowania wynika jego oczywista bezzasadność. Dlatego też należało odmówić jego przyjęcia bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych.

Wznowienie postępowania może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie. Katalog okoliczności otwierających drogę do wystąpienia z inicjatywą wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia zawierają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k. Z kolei w art. 545 § 3 k.p.k. ustawodawca sformułował obowiązek dokonywania kontroli wniosku o wznowienie postępowania z punktu widzenia jego ewentualnej oczywistej bezzasadności. Z brzmienia tego przepisu wprost wynika, że sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od prokuratora, adwokata lub radcy prawnego, bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku wynika jego oczywista bezzasadność.

Taka właśnie sytuacja zaistniała w przedmiotowej sprawie. Wzłożonym wniosku jego autor nie powołał się na żadne okoliczności, które mogłyby skutkować wznowieniem postępowania w jego sprawie, w szczególności podnosząc to, że po wydaniu orzeczenia ujawniły się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że nie popełnił on czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze

(art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k.). Dostrzec trzeba, że M. K. już kilkakrotnie składał osobiste wnioski o wznowienie postępowania zakończonego przywołanym na wstępie wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie. Za każdym razem Sąd Najwyższy odmawiał przyjęcia tych wniosków (zob. postanowienia SN: z dnia 30 listopada 2016 r., V KO 85/16; z dnia 14 marca 2019 r., V KO 9/19 oraz z dnia 22 stycznia 2020 r., V KO 103/19). Okoliczności, o których mowa w aktualnym wniosku o wznowienie były już przy tym analizowane w tych orzeczeniach Sądu Najwyższego.

Co się tyczy twierdzenia M. K., że został on niesłusznie skazany za przestępstwa, których się nie dopuścił, zauważyć należy, iż wniosek o wznowienie postępowania, będący przecież nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, dotyczy prawomocnego już wyroku. Wyrok taki objęty jest domniemaniem prawidłowości przyjętych w nim ustaleń faktycznych. Dla skuteczności wniosku o wznowienie nie wystarczy zatem stwierdzenie jego autora, że doszło do niesłusznego skazania. Zasadnie już także wskazał Sąd Najwyższy w przywołanym postanowieniu z dnia 14 marca 2019 r., V KO 9/19, że w sprawie o wznowienie postępowania nie dokonuje się na nowo oceny zebranych w toku procesu dowodów i badania poprawności przyjętych w oparciu o nie ustaleń faktycznych będących podstawą prawomocnego wyroku. Sąd w ramach postępowania wznowieniowego jest uprawniony zbadać tylko to, czy ujawniły się nowe fakty lub dowody, wykazujące znaczne prawdopodobieństwo błędności tego wyroku skazującego, a nie czynić ustalenia faktyczne na podstawie tych dowodów. Podobnie nie może być rozpatrywane w płaszczyźnie podstaw wznowienia postępowania ogólnikowe zakwestionowanie przez M. K. czynności swego obrońcy, które jakoby miały doprowadzić do odbywania przez skazanego długoletniej kary. Wszak takie twierdzenie skazanego nie świadczy automatycznie o błędności wyroku skazującego, a ponadto - jak już wyjaśniono wnioskodawcy w przywołanym postanowieniu SN z dnia 14 marca 2019 r., V KO 9/19

- w postępowaniu o wznowienie nie ocenia się poprawności przeprowadzonego postępowania sądowego pod kątem wystąpienia względnych przesłanek odwoławczych z art. 438 k.p.k. Podkreślić przy tym trzeba, że Sądy orzekające w

sprawie precyzyjnie wypowiedziały się w pisemnych motywach, w oparciu o jakie dowody poczynione zostały ustalenia faktyczne.

Za wznowieniem postępowania przemawiać nie może powoływanie się (kolejny raz) przez autora wniosku na to, że został on bezpodstawnie pomówiony. Tym samym skazany wywodzi w istocie, że w związku z prawomocnie zakończonym postępowaniem, którego wznowienia się domaga, dopuszczono się przestępstw. Twierdzeń tych nie popiera jednak - wbrew obowiązкови płynącemu z art. 541 § 2 k.p.k. - wskazaniem czy to prawomocnego wyroku skazującego, którym ustalonyby fakt popełnienia tych przestępstw, czy to orzeczenia stwierdzającego niemożność jego wydania z powodów, o których mowa w art. 541 § 1 k.p.k. Na te okoliczności M. K. również zwracano uwagę we wspomnianych postanowieniach SN z dnia 14 marca 2019 r., V KO 9/19 oraz z dnia 22 stycznia 2020 r., V KO 103/19.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy, wobec stwierdzenia, że z treści wniosku wynika jego oczywista bezzasadność, zdecydował o odmowie jego przyjęcia. Podkreślenia przy tym wymaga, że regulacja wstępnej kontroli wniosku o wznowienie postępowania zawarta w art. 545 § 3 k.p.k. wprowadzona została po to, aby wyeliminować konieczność przeprowadzania różnego rodzaju czynności procesowych związanych z wnioskiem, który w stopniu oczywistym nie może doprowadzić do wznowienia postępowania. Niezasadne jest więc wyznaczanie obrońcy z urzędu, skoro wnioskodawca nie podał w swoim wniosku okoliczności, które mogłyby być rozpatrywane w płaszczyźnie podstaw wznowienia postępowania.

Na marginesie, w nawiązaniu do twierdzeń M. K., że zachodzą w jego sprawie podstawy do uchylenia orzeczenia określone w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k., gdyż nie posiadał on na rozprawie obrońcy, którego udział był obligatoryjny, stwierdzić trzeba, że wznowienie postępowania na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w związku z ujawnieniem się jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. może nastąpić tylko z urzędu, nie zaś na wniosek strony (zob. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05). Wniosek skazanego o wznowienie postępowania mógł być w tym względzie potraktowany

zatem wyłącznie jako sygnalizacja w trybie art. 9 § 2 k.p.k. Sąd Najwyższy po analizie akt sprawy stwierdził jednak, że obrońca skazanego był obecny na rozprawie głównej i odwoławczej.

Z tych też względów orzeczono, jak na wstępie.

[J.I.]

[a!]